

13/12/2012

MINERIA

La sal de la terra es capbussa a l'aigua

El sector saliner espanyol denuncia que la Generalitat afavoreix a Iberpotash

Josep Maria Cortés

El sector saliner denuncia a la Generalitat per afavorir a Iberpotash. El [conflicte](#) de la sal del Bages empitjora; avança pel territori i colonitza els tribunals de Justícia. Els jutges reobren les seves actuacions; el civil i el contenciós es converteixen en matèria penal i la Fiscalia entra de nou en acció, inopinadament, com un cavall troyà.

El projecte Phoenix presentat per Iberpotash (l'empresa minera amb instal·lacions a Súria i Cardona, una multinacional de matriu israeliana) tracta de resoldre el problema mediambiental. Però la seva obstinació no resulta del tot convincent, com ha demostrat un informe elaborat pel prestigiós bufet de Ramón Folch, que puntualitza tècnicament l'origen del problema mediambiental provocat per l'extracció de potases.

Incompliments mediambientals

Les empreses salineres espanyoles, reunides a AFASAL, consideren que tots els possibles incompliments ambientals permessos per la Generalitat de Catalunya així com les despeses de reparació pagats per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), que al cap i a la fi és de l'erari públic, representen ajudes il·legals i estalvis molt considerables que podrien suposar una competència deslleial intolerable.

Quan la sal de la terra s'ha capbussat a l'aigua del Llobregat, s'ha obert la caixa dels trons. Com és ben sabut, l'Administració va passar de puntetes sobre aquestes contaminacions responsables de la salinització del riu. Al fragor del combat sobiranista, la terra es va mineralitzar ("la terra no sabrà mai mentir", va escriure Ventura Gassol a *Les tombes flamejants*), però les seves filtracions freàtiques conserven intacta la memòria. Per fi, la salinització va ser discretament (solament discretament) abordada durant la polèmica privatització d'Aigües Ter Llobregat.

Baixada de preus

Iberpotash considera que els productors salins temen per l'augment espectacular de l'oferta que podria suposar l'execució del seu projecte i la baixada de preus que podria implicar. Però la realitat és que mai anteriorment una nova instal·lació o un increment de capacitat d'un productor espanyol o portuguès havien generat denúncies per part d'AFASAL, qui obliga per estatuts als seus membres a complir amb la legislació vigent i el respecte del medi ambient. Una vegada conegut l'*informe Folch*, AFASAL va debatre el problema en assemblea en presència d'Iberpotash (que és una de les empreses associades a aquesta patronal), el passat 8 de novembre.

Oficialment, el segon episodi de la batalla es va desencadenar ahir, amb una denúncia d'AFASAL contra Iberpotash davant la Comissió Nacional de la Competència (CNC). Però, en realitat, havia començat abans, el nou de novembre, quan Iberpotash es va avançar denunciant davant la CNC als seus litigants, la patronal AFASAL i la francesa Salins du Midi. Fons del sector assenyalen que Iberpotash va actuar d'aquesta manera amb la finalitat de contrarestar l'enorme xoc que suposa que una associació de productors denunciï a un dels seus membres.

Les causes

La guerra de la sal del Bages no té com a causa única els interessos empresarials. Darrere de les disputes judicials i mercantils es troba l'opinió ciutadana marcada per plataformes, com Montsalat o Prousal, que aquest mateix dissabte, dia 15, celebraran una concentració, el nivell de participació de la qual donarà la mesura del moviment popular en els propers mesos. Una patata calenta per al conseller de Territori, Recoder, el dirigent de CiU amb major acceptació entre les elits econòmiques, cridat per alguns a substituir a Mas, si les enquestes no milloraran la percepció post electoral.

Les plataformes cíviques, molt lluny dels pretesos interessos econòmics saliners, van ser els artífexs dels procediments judicials empresos fa ja més de quinze anys contra Iberpotash, qui tindrà en breu que respondre de possibles responsabilitats penals davant la Sala 2 dels Jutjats de Manresa.

Clúster químic

A més de l'impacte mediambiental, la comarca del Bages està molt sensibilitzada respecte al futur industrial de la conca minera. El projecte Iberpotash, materialitzat pel començament de l'execució d'una rampa d'extracció denunciada davant els tribunals, vol ser en el futur un clúster químic, connectat amb el Port de Barcelona i el corredor mediterrani.

Desgraciadament i des del desembarcament d'Iberpotash no pot dir-se que els problemes hagin desaparegut. La precària situació de les arques públiques i la situació del sector químic català, que usa la sal per produir PVC i el consum de la qual ha desaparegut amb el cataclisme de la construcció, deixen molt a l'aire aquest projecte faraònic. La justícia també sembla haver-se sumat amb una sentència del TSJC, recorreguda per Iberpotash davant el Suprem,

que anul·la parcialment les autoritzacions de la mina de Sallent i l'execució de la qual va ser presentada fa aproximadament un mes sobre la base de greus incompliments mediambientals i miners. Tots troben a faltar un posicionament de la Generalitat mentre el Departament de Recoder vas agafar mut al desenvolupament d'aquesta història.

Artur Mes posa la primera pedra al Projecte Phoenix d'Iberpotash